

Обережно - БАНКИ!

Про пограбування банків знають усі, але не кожен замислюється про те, як самі банкіри і їх спільники крадуть гроші у своїх клієнтів. Існує своєрідний рейтинг найпоширеніших способів захоплення банками майна і коштів своїх клієнтів.

На першому місці в рейтингу – заробляння на фіктивному (завищеному) курсі валют, де різниця між реальним курсом валют і фіктивним стає прибутком банку. Слідом ідуть маніпуляції з законодавством, коли закони трактуються так, як вигідно фінансовій установі. Часто вони використовують списання грошей за липовими документами при управлінні кодованими рахунками факсом або електронною поштою. При відкритті кодового рахунку клієнт отримує спеціальний код, який вказується на платіжці. Потім передає її по факсу, пошті або системі «банк-клієнт». Але такий же код має і співробітник банку. У випадку шахрайства він передає цей код своєму спільнику (поза банком), який надсилає такий же факс-запит на переказ грошей в інший банк, а там вже гроші просто знімаються. Часом недобросовісні банкіри діють не одні і створюють ряд фіктивних підприємств, через які пропускають гроші, оформляючи на них липові кредити, які згодом зникають разом з цими фірмами. Ще може використовуватися фіктивне банкрутство, щоб приховати розтрату коштів вкладників. Найпростішим банківським злочином вважається продаж конфіденційної інформації про клієнта третім особам.

У банківській сфері зловживання з боку персоналу є досить поширеним явищем, особливо в дрібних банках. Причиною цього є зайняття однією особою кількох посад відразу. Популярним є таке явище, як «касир помилився», коли невелика сума грошей вилучається, потім доповідається про недостачу, яка виникла через помилки в раніше зроблених розрахунках, і пропонується переробити старі документи. Так викрадаються невеликі суми. Витягування грошей з пачок, підміна справжньої валюти підробленою, шахрайства в сховищах для власності клієнта також є популярними.

На сьогоднішній день найпоширенішим способом захоплення коштів клієнтів є двояке трактування кредитних договорів.

Зараз деякі банки ввели плату за дострокове розірвання депозитних договорів. Ерсте Банк стягує з клієнтів, що порушують договір з банком, комісію в розмірі 3% від суми, яка достроково повертається за рахунки в національній валюті і 1% за рахунки в іноземній валюті.

Вашій увазі пропонуємо декілька способів, які допоможуть захистити себе від банкірів-протисів і не втратити свої гроші:

1. Вибирайте відомий банк.
  2. Прийшовши в банк, ніколи не поспішайте.
  3. Ніколи не віддавайте свій паспорт навіть на короткий термін.
  4. Перш, ніж підписати договір, уважно прочитайте його, ознайомтеся зі своїми правами та обов'язками.
  5. Контролюйте правильність фінансових операцій банку по вашому рахунку і вимагайте за кожне перерахування виписки.
  6. Обережно ставтеся до супервигідних пропозицій.
  7. Не довіряйте нікому в банках, а особливо клеркам.
  8. Не відкривайте кодовий рахунок. Якщо вже відкриваєте, то перевіряйте щовечора стан рахунку.
  9. Не користуйтеся інтернет - перекладами.
- Успіхів!

Ольга Міщанин

Знайти себе неможливо - себе можна тільки створити!

Кожна молода людина, йдучи в доросле життя, прагне вибрати професію за покликанням. Вдалий її вибір – це запорука того, що «немарно проживеш вік», натхненно працюватимеш і отримуватимеш від своєї роботи задоволення. Зробиш помилку у виборі – і тебе не покидає відчуття, що займаєшся не своєю справою. У кожного свій шлях до усвідомлення того, як сповнити власне життя глибоким змістом. Справді, непросто зробити вибір із-поміж багатьох сотень професій.

Про свою майбутню професію я почала замислюватися ще в шкільні роки, вибір якої здійснювався, насамперед, за її популярністю, престижністю та прибутковістю. Найбільш цікавою і перспективною для себе я визначила роботу в банківській галузі, так як професія банкіра є широко поширеною. Лідируюча і престижна професія банкіра в даний час характеризується не тільки великим запасом знань, а й розширює діапазон сфер діяльності. До того ж, банкір – це багатогранний фахівець, що відрізняється схильністю до прогнозування і аналітичним складом розуму.

А як же досягти всіх тих якостей, які притаманні справжньому банкіру? Відповідь проста – потрібно працювати над собою, вірити в свої можливості, терпляче й завзято рухатися до мети. Адже «під лежачий камінь вода не тече», і успіх не приходить до тих, хто не робить активних дій для його досягнення.

Працюючи у Студентському науковому гуртку «Банківський аналітик», я маю прекрасні можливості для здійснення мрії. Тут я самовдосконалююсь, реалізую себе та чітко крокую до поставленої мети. Гурток надає мені впевненості у своїх силах, наполегливості у навчанні, забезпечує вміння працювати у команді (що не менш важливо у професії банкіра) та вчить раціонально мислити. Будучи в гуртку, я відчула ту студентську атмосферу, котра нагадує, що кожна даремно проведена година - це вже втрачені знання, котрі можуть знадобитись в близькому майбутньому, ніби увесь університет працює за девізом: знання сьогодні – робота завтра.

Почніть працювати над собою і тоді Ви отримаєте результат! А відтак зрозумієте, що немає нічого неможливого! Будьте впевнені у собі і у Вас все вийде!

3 повагою, Голова гуртка «Банківський аналітик»
Юлія Якименко

Дорогі читачі!

В Тернопільському національному економічному університеті наукова діяльність є невід'ємною складовою освітнього процесу. В стінах університету створені сприятливі умови для обміну інформацією між викладачами, які прагнуть поділитися своїми знаннями й розвинути їх у дослідженнях, та студентами, які бажають і мають можливість розвивати свої знання.

Уміння і навички, які студенти здобувають, займаючись науковою діяльністю, безцінні для їхньої майбутньої професії і є передумовою кар'єрного росту. В найбільшій мірі це стосується банківської сфери, яка за своєю сутністю, динамічністю потребує значних теоретичних знань та практичних навичок. З метою поглиблення фахових знань студентів та всебічного творчого їх розвитку як особистостей був створений у 2001 році Студентський науковий гурток кафедри банківської справи «Банківський аналітик». Тут перед студентами відкривається можливість для самореалізації, здобуття нових навичок, ораторських здібностей, що стануть у пригоді в подальшому.

Безцінним є досвід виступу на круглих столах, конференціях як в межах стін університету, так і по всій Україні. Адже багатьом студентам гурток допомагає долати різного роду комплекси, впевнено виступати перед аудиторією, чітко формулювати запитання та лаконічно висловлювати свою думку. Будучи уже третій рік учасником гуртка «Банківський аналітик», я кожен раз дізнаюся щось нове, цікаве й актуальне, що стосується не тільки вітчизняної, а й світової банківської справи. Окрім того, гурток навчив мене, як майбутнього банкіра, аналізувати аналітичні дані та на їх основі робити певні висновки і прогнози на майбутнє.

На даний час «Банківський аналітик» – це потужна студентська організація, яка займає провідне місце не тільки в ТНЕУ, а й по всій Україні.

Науковцями не народжуються – ними стають в процесі наполегливої і нелегкої праці. Тому запрошую усіх бажаючих стати членом СНГ «Банківський аналітик», щоб за час навчання накопичити необхідний багаж практичних знань, які збагатять Ваш світогляд і неодмінно стануть у пригоді в Вашій професійній діяльності.

Головний редактор
Марія Борис

План наукових заходів, організованих Гуртком

- ⇒ Круглий стіл: «Особливості реалізації валютної політики на сучасному етапі» (листопад 2012р.)
- ⇒ Всеукраїнська наукова Інтернет-конференція: «Реформування банківської системи в контексті глобалізаційних процесів» (листопад 2012р.)
- ⇒ Круглий стіл: «Глобальне фінансове протистояння долара США і євро та перспективи провідних резервних валют на світовому ринку» (грудень 2012р.)
- ⇒ Науковий семінар: «Роль JP Morgan Chase і Goldman Sachs у світовій банківській системі» (лютий 2013р.)

Інтернет сайт кафедри банківської справи:
<http://www.bs.tneu.edu.ua>

Інтернет сайт наукового гуртка «Банківський аналітик»:

<http://www.analitik.tneu.edu.ua>

Електронна адреса наукового гуртка «Банківський аналітик»:

bankivsky_analitik@ukr.net

Редакційна колегія:

Головний редактор - Борис Марія
Комп'ютерна верстка - Гаптар Станіслав
Відповідальна за випуск - Якименко Юлія

Редактори: Антків Володимир, Жигadlo Іванна, Загірська Марія, Іолтуховський Віталій, Коцюрuba Наталя, Міщанин Ольга, Павлович Василь, Палешник Тетяна, Шкатула Анастасія

Розвиток банківської системи Грузії

Ризики банківської системи, які з'явилися у Грузії в серпні - вересні 2008 року у зв'язку з військовим конфліктом та подальшим впливом на грузинську економіку світової фінансової кризи, у підсумку призвели до суттєвого зменшення запланованих показників зовнішньої торгівлі, призупинення деяких масштабних інвестиційних проектів, а також одночасного суттєвого зниження темпів розвитку окремих галузей економіки, зокрема банківської системи. Проте, навіть з урахуванням усіх негативних зовнішніх чинників, що впливали на соціально-економічний розвиток Грузії, грузинська економіка та її фінансово-банківський сектор спромоглися зберегти свою власну стійкість.

У другій половині 2009 року Президентом Грузії М. Саакашвілі ініційовано прийняття «Акту економічної свободи», що забезпечив відповідні законодавчі зміни для створення сприятливого інвестиційного клімату. Нова економічна політика передбачила зменшення податкового навантаження, розширення вільної торгівлі, зменшення ролі держави в економіці, рівноправ'я та доступність освіти тощо. Також серед нововведень стало впровадження механізму швидкого повернення приватному сектору ПДВ, спрощення вирішення існуючих суперечок між бізнесом і фіскальними органами. Під особливий контроль Уряду були взяті наявні в Грузії державні підприємства, що не приносили прибутків до бюджету. З метою додаткового стимулювання економіки в середині 2009 року Урядом Грузії впроваджено новий фінансовий пакет нарощування економічної активності у будівельному та банківському секторах. Документ передбачав можливість отримання будівельними компаніями позик від комерційних банків на завершення незакінчених об'єктів, випуск урядом казначейських зобов'язань, отримання банківською системою Грузії від міжнародних фінансових інститутів нових грошових ресурсів, використання Національним банком у якості механізму валютного регулювання валютних свопів та ін.

На банківському ринку Грузії всі правила конкуренції порушені. В результаті - умови на депозити і позики в фінансових установах Грузії менш вигідні, ніж у країнах Європи. Такий стан посилює те, що банківський сектор належить великим монополістам: 79% всього ринку припадає на чотири великі банки, а інші 21% - на 15 різних банків. Найбільшу частку ринку займає «Банк Грузії» (33%), а за ним йдуть «ТВС Банк» (25%), «Банк Республіка» (11%) і «ProCredit Банк» (10%).

АТ «Банк Грузії» - один з найбільших комерційних банків Грузії. Він є материнським по відношенню до банків в Україні та Білорусі, адже АТ «Банк Грузії» є головним акціонером Білоруського національного банку - 70% акцій, а також українського ПАТ «Банк перший», де йому належать 99,4% статутного капіталу. Коли ринок не відкритий для всіх можливих гравців і на ньому є чітко виражені домінуючі гравці, то вони часто змовляються між собою і з метою отримання прибутків пропонують клієнтам більш високу процентну ставку. Так, у 2010 році різниця між процентними ставками на кредити і депозити складала 12,4%. Наприклад, якщо Ви відкриєте депозитний рахунок в доларах, то прибутку не отримали б, а навпаки 3% заплатили банку за зберігання грошей.

Проте, не зважаючи на чинники, що зумовлювали нестабільність банківського сектору, вже другий рік поспіль банки демонструють зростання обсягів депозитів та кредитів, адже країна з кожним роком все більше приваблює іноземних інвесторів. Об'єм депозитних вкладень за липень 2012 року зріс на 1,5%, тобто на 124,4 млн. ларі і становив 8,4 млрд. ларі. За даними Національного банку Грузії, в цей же період об'єм кредитів, наданих у національній валюті, зріс на 31,6 млн. ларі, а в іноземній валюті - на 92,7 млн. ларі. Обсяг кредитів, що припадає на промисловість, складає 22,3% від загального обсягу, на будівництво - 9,3%, на сферу торгівлі - 46,6%.

У підсумку можна сказати, що банківська система Грузії знаходиться на стадії розвитку. Кредитування сфер економіки щороку збільшується, підвищується довіра серед населення до фінансово-кредитних установ, а їх кількість постійно зростає, разом із притоком іноземних інвестицій в країну.

Володимир Антків

Амбітні цілі та назва молодого українського банку

24 квітня 2009 року на теренах банківської системи України, у період світової економічно-фінансової кризи, з'являється типова універсальна фінансово-кредитна установа з амбітною назвою «Всеукраїнський банк розвитку». До кінця 2009 року кредитний інститут освоїв мізерну частку фінансового ринку, утворивши активи на суму 191,2 млн. грн., що дало змогу установі зайняти лише 157-у позицію в рейтингу банків за рівнем активів. Проте, на сьогоднішній день, багато аналітиків та економічних експертів проявляють значний інтерес до діяльності Публічного акціонерного товариства «Всеукраїнський банк розвитку» саме через інтенсивність збільшення основних показників діяльності на фоні незначного загального розвитку банківської системи України.

З початком свого існування банківська установа стабільно розвивалася та демонструвала позитивну динаміку зростання основних показників своєї діяльності. Станом на 01.07.2012 року активи кредитного інституту за 2,5 роки зросли на 1340%, а зобов'язання - на 2777%. Ефективне управління дозволило банку завершити 2011 рік із прибутком у розмірі 20,4 млн. грн., що у 18 разів більше, ніж у 2010 році.

З початку 2012 року темп приросту активів «Всеукраїнського банку розвитку» склав 77,6%, що значно перевершувало темпи зростання кредитної активності в цілому по банківській системі України. Такий стрімкий розвиток дозволив установі зайняти 65-у позицію у рейтингу банків за рівнем активів та отримати підвищення кредитного рейтингу банку до рівня uaa за атестацією РА «Експерт-Рейтинг».

Високопрофесійний рівень керівництва забезпечує успішний розвиток фінансової установи, про що свідчить зростання ресурсної бази за 2011 рік у 4 рази, у т.ч.: депозити фізичних осіб у 2,5 рази, а юридичних - у 6,3. Присутність значних перемог у тендерах кредитування державних підприємств та обслуговуванні державних органів надають гарантований стабільний зарібок та можливості для подальшого розвитку. У стратегічних планах Публічного акціонерного товариства «Всеукраїнський банк розвитку» за 3-5 років увійти у десятку банків з найбільшим розміром активів та, відповідно, стати системоутворюючим. При набраному темпі розвитку цілком ймовірно, що дані плани фінансової установи реалізуються. Проте, необхідно підвищувати його капіталізацію, оскільки Норматив адекватності регулятивного капіталу (H2) за перші 6 місяців 2012 року знизився на 12,2% та становить 18,6%.

Отже, маємо унікальну можливість спостерігати за ростом та першими кроками ще одного майбутнього фінансового гіганта на арені кредитно-депозитного бізнесу в Україні.

Віталій Іолтуховський

Енергетична валюта

Вже декілька років провідні економісти світу задумуються над тим, як зробити світові фінанси більш стабільними. Переважає думка, що причина всіх бід - сучасна міжнародна валютна система, заснована на моделі вільної конвертації і відмові від золотого забезпечення на користь долара. Банкіри та економісти диспутують над тим, яка ж нова валюта має посісти місце американського долара. Варіанти різні. Але самі економісти стверджують, що яка б валюта не була вибрана в якості доларозамінника, вона не подолає основних проблем, оскільки існує величезний розрив між реальним світовим валовим продуктом (\$40 трлн. на початок кризи) і спекулятивним капіталом (\$400 трлн., із яких \$140 припадає на США).

Таким чином, банкіри та фінансисти почали шукати альтернативну валюту. Для неї визначили певні якості, якими вона повинна володіти. Перш за все, це має бути конкретний товар, а не «папірець», підкріплений чесним словом держави і банкірів. По-друге, цей товар має виготовлятися в будь-якій країні світу і не залежати від політичної ситуації в державі. По-третє, він має бути присутнім в повсякденному житті, щоб забезпечити довіру з боку населення і бізнесу.

Дану проблему вирішили економісти з технічною освітою. Вони виділили один товар, який виробляється і споживається у всіх країнах і від якого залежить майбутнє людства - енергія, оскільки вона є життєво необхідною і використовується для отримання будь-якого товару чи послуги.

Існує думка, що США, самі того не бажаючи, вже запустили механізм впровадження світової енергетичної валюти. І сталося це зовсім недавно, в цьому році. Колумніст Asia Times Кріс Кук вважає, що позбавивши Іран доступу до міжнародної банківської системи SWIFT, за допомогою якої здійснюється більшість доларових платежів в світі, США і ЄС могли скоїти прикру стратегічну помилку історичного масштабу - залишити без грошей велику частину населення. В Ірані відбулося зростання цін на товари першої необхідності і посилюється інфляція. Опинившись у безвихідній ситуації, іранське керівництво всерйоз почало розглядати можливість введення так званих енергетичних ваучерів, якими населення могло б розплатуватися на заправках або за електрику, адже на рівні уряду Іран вже впроваджує кількох років за допомогою енергетичних свопів розплатується з Туркменією та іншими постачальниками енергії. Оскільки вартість даних ваучерів залежить від світових цін на енергоресурси, то багато хто може віддати перевагу не витратити їх відразу, а почекати до кращих часів. Якщо енергетичний комплекс Ірану повинен буде виконувати зобов'язання по забезпеченню цих ваучерів, то вони легко можуть прийматися і іншими країнами, таким чином ставши своєрідною енергетичною валютою. У подібній ситуації найлогічнішим для Ірану було б просто прив'язати національну валюту до цін на нафту і зробити іранський реал першою в світі енергетичною валютою.

Важко уявити як буде оцінюватись енергія, але деякі економісти пропонують різні варіанти. Англійський винахідник Джон Мічелл впевнений, що за основу нової валюти треба брати 400 джоулів (мінімальна добова потреба людини в їжі), створити єдину світову біржу, на якій люди і компанії в залежності від своїх потреб і можливостей будуть купувати/продавати енергію, а банки повинні зникнути з лиця Землі. Американський економіст Джон Мейер вважає, що треба перерахувати скільки енергії кожна держава може виробляти за певну одиницю часу і, виходячи з цього, встановити курс. А далі - чим краще буде розвиватися економіка (виробляти і споживати енергію), тим вище буде курс її валюти.

Таким чином перехід на енерговалюту (тобто прив'язка національної валюти не до обмінного курсу конвертованих валют, а до кількості виробленої і спожитої енергії) стимулюватиме розвиток енергозберігаючих технологій. Адже в такому випадку кожна держава буде прямо зацікавлена в тому, щоб економічніше відноситись до «основного багатства».

Тетяна Палешиник

О	Л	А	К	Р	Е	Д	И	Ч	Ь	Л	Т
Ф	Т	К	Л	І	Р	Д	Т	Е	К	А	И
Е	Д	С	Е	Л	И	Е	И	В	А	В	Д
В	Е	К	Б	Ь	Н	П	О	З	И	Т	Е
С	И	Д	Е	Б	Г	І	П	О	Т	К	Р
К	О	Н	Н	Е	Ф	І	Ц	І	Е	Р	А
П	О	Т	А	К	Ц	Б	А	А	К	Д	Ф
Ф	Р	У	Ч	И	Е	А	Н	Р	А	Р	Т
Р	Л	І	Н	Т	П	Т	К	О	В	Е	Д
А	Р	З	И	Е	Г	Т	О	Р	И	Л	О
Н	Е	З	Н	Л	А	Н	М	Г	В	А	Р
Ч	А	Й	Г	Ь	Р	А	А	Т	Н	Я	К

КРОСВОРД

Послідовно викресліть у сітці кросворда зашифровані слова, які читаються у будь-якому напрямку та «ламаються» під прямим кутом. Слова ніде не перетинаються. Із «зайвих» букв складіть ключове слово.

Аваль	Гривня	Кредит
Акредитив	Депозит	Лізинг
Акцепт	Дефолт	Овердрафт
Банкомат	Дисконт	Поручитель
Бенефіціар	Долар	Франчайзер
Вексель	Іпотека	Чек
Гарант	Кліринг	

Ключове слово

--	--	--	--

Відповіді на кросворд "БА" №4 (6).
 По вертикалі: 1.Сеньйораж. 2.Акцептант.
 3.Кліринг. 6.Андеррайтер. 7.Вклад. 10.Трассат.
 По горизонталі: 4.Банк. 5.Монометалізм.
 8.Ануїтет. 9.Іпотека. 11.Гіперінфляція. 12.Дебітор.
 13.Ваучер.

Анастасія Шкатула

Золота лихоманка вже на порозі!

В даний час ми є свідками того, як на наших очах міняється роль золота і його сприйняття серед традиційних інвесторів. Воно починає втрачати свою властивість сировинного товару і все більше виконує роль валюти, яка, на думку експертів по ринку дорогоцінних металів, не зовсім підходить для існуючої на сьогодні світової економіки.

В найближчому майбутньому золото розглядатиметься офіційно як безризиковий актив згідно з угодою «Базель-3». В принципі, це означає, що цей дорогоцінний метал знову стає частиною фінансової системи.

У будь-якому випадку, у вересні поточного року золото досягло максимуму за останні шість місяців. Його зростання сприяли такі чинники, як проблеми в світовій економіці, проведення третього етапу кількісного пом'якшення (QE3) ФРС США, а також намір Європейського Центробанку скуповувати держоблігації проблемних країн.

Як відзначають експерти аналітичного відділу компанії Weltrade, золото відреагувало бурхливим зростанням на оголошення ФРС США про запуск третього етапу програми кількісного пом'якшення економіки, під час якої щомісяця буде відбуватися викуп облігацій у розмірі 40 млрд. доларів. З урахуванням фінансової операції "TWIST", що триває, а також деяких інших стимулюючих програм ФРС, в американську економіку кожного місяця може надходити близько 80-90 млрд. доларів. Попри це фінансові експерти заявляють, що даний дорогоцінний метал завжди чітко реагує на зниження вартості грошей (долара США).

Тим часом багато центробанків світу, особливо в Азії, продовжують активно скуповувати золото для поповнення своїх золотовалютних резервів. Всесвітня рада з питань золота прогнозує, що Китай, за можливими підсумками 2012 року, вперше буде найкрупнішим споживачем цього благородного металу в світі за всіма показниками.

Тим часом Казахстан також планує збільшити обсяги своїх золотовалютних резервів з поточних 12% до 15%, а Банк Росії з травня по червень 2012 року збільшив золотий запас країни з 29,3 до 29,5 мільйонів унцій золота.

Відтак, золото виступає як «захисний актив» для інвесторів за часів економічної невизначеності і фінансових криз. Коли справи в бізнесі йдуть добре і є перспективи на майбутнє, то ніхто навіть не подумає, щоб вкладати свої грошові кошти в золото. А ось коли все відбувається навпаки, то інвестори звертають свою увагу на благородний метал.

Але в поточній світовій економічній ситуації, коли в найкрупнішій економіці світу США державний борг перевищує ВВП країни, а Європа бореться за своє існування, виникає відчуття, що сприятливі умови для бізнесу ще не настали. І тоді залишається звернути свою увагу на золото, як альтернативний засіб для інвестицій.

Безперечно ми не можемо не погодитись з думкою більшості експертів, що однією з головних причин зростання цін на золото є наявність проблем в світовій економіці, і важко визначити, як довго вони триватимуть. Однак, вже без вагань можна сказати, що золото зміцнить свої позиції у світовій економіці, і тоді ми будемо спостерігати значний ріст цінних рекордів цього благородного металу.

Іванна Жигадло

Чи загрожує Кіпру рецесія?

Кіпр відомий, насамперед, як держава низьких податків, де зареєстрована власність, у тому числі, багатьох українських бізнесменів. Кіпр виступає одним з найбільших інвесторів в Україну. Його частка в загальному обсязі інвестицій становить 27,7% за перше півріччя 2012 р. При цьому інвестиції з України в Кіпр становлять майже 91%. Окрім цього, Міністерство закордонних справ України розраховує на підтримку з боку кіпрського у забезпеченні євроінтеграційних процесів нашої держави.

На даному етапі існують проблеми в банківському секторі Кіпру. Його уряд звернувся за фінансовою допомогою до Європейського стабілізаційного фонду у зв'язку з рекапіталізацією банків. Окрім кредитів, Кіпр також намагається потрапити під захист стабілізаційного механізму Єврозони. Це означатиме, що Євросоюз вимагатиме скорочення зарплат держслужбовцям та соціальних виплат, підвищення ПДВ та приватизації напівдержавних установ. Однак, Президент Кіпру налаштований критично і заявив, що влада відмовиться від фінансової допомоги ЄС, якщо їхні умови будуть несправедливі. На разі, довгостроковий суверенний кредитний рейтинг Кіпру, країни-члена Єврозони, знижено з «BB+» до рівня «BB».

Проблеми кіпрської економіки виникають не тільки через збитки з грецькими державними облігаціями, а й через фінансовий дисбаланс у сфері державних фінансів та банківського сектора. Центральний банк Кіпру відкидає усі звинувачення і вважає, що в кризі винен сам уряд.

Експерти найбільших банків країни Popular Bank і Bank of Cyprus чекають, що Кіпр зануриться в рецесію в 2012 і 2013 рр., і вказують на необхідність термінових антикризових заходів у вигляді 18 мільярдів євро фінансової підтримки, що становить близько 100% ВВП острівної держави.

Аналітики S&P очікують, що СЦБ, МВФ і Євросоюз через програму кредитування забезпечить Кіпр надійними резервами, які зупинять нові збитки банків острівної держави і нададуть підтримку бюджету.

У зв'язку з проблемною ситуацією в банківському секторі Кіпру об'єм депозитів зарубіжних вкладників у кіпрських кредитних установах скоротився на 85 млн. дол.

На разі, Кіпру, як і раніше, необхідно знайти спосіб знизити залежність банківських балансів від грецького державного боргу.

Наталя Коцюруба

Народний рейтинг банків України

Який банк вибере простий житель України, якщо вирішить відкрити депозит? Виявляється на це запитання можна відповісти чисто по-математичному. Пропонуємо вашій увазі рейтинг, в якому всі банки розглядаються з одної єдиної точки зору: за якими критеріями вибирає пересічний громадянин банк, якому довіряє свої кошти.

Рейтинг банків України за I півріччя 2012 року

Місце	Банк	Оцінка	Знання банку	Дистрибуція	Продажі	Процентна ставка	Рекламна активність
Всього кожного показника			5	4	4	3	3
1.	Приватбанк	16,64	1,00	2,00	0,15	0,95	0,13
2.	Ощадбанк	15,23	0,97	2,00	0,04	0,75	0,01
3.	Райффайзен Банк Аваль	11,21	0,89	1,00	0,05	0,78	0,07
4.	Укрсиббанк	9,04	0,55	0,91	0,00	0,75	0,14
5.	Дельта Банк	8,92	0,53	0,16	1,00	0,96	0,03
6.	Альфа-Банк	8,80	0,59	0,11	0,67	0,93	0,28
7.	ПУМБ	8,74	0,33	0,22	0,29	0,87	1,00
8.	Укрсоцбанк	8,59	0,57	0,52	0,05	0,69	0,47
9.	ВТБ Банк	8,35	0,42	0,21	0,06	0,98	0,77
10.	ОТП Банк	7,67	0,27	0,20	0,34	0,96	0,43

Даний рейтинг відображає модель мислення простого українця. Правда вибір часто не збігається з думкою самих банкірів та експертів ринку, адже тут немає нормативів, лімітів та хитрих розрахункових коефіцієнтів. В рейтингу висловлюється хід мислення простого громадянина за такими показниками як знання банку клієнтом, дистрибуція (ведення бізнесу), продажі на банківському ринку, процентні ставки та рекламна активність, тому можна стверджувати, що даний рейтинг є суто споживчим за своєю сутністю.

Отже, як бачимо з даного рейтингу, українці найбільше довірили б свої кошти таким провідним банкам як «Приватбанку», «Ощадбанку» та «Райффайзен Банку Аваль».

Василь Павлович

Депозит «на пробу»

Українські банки постійно вдосконалюють умови за своїми депозитними програмами. Клієнтам банків пропонуються різноманітні варіанти вигідних вкладень. Щоправда, за будь-який «додатковий комфорт» вкладнику доводиться платити. Тобто чим більше «опцій» у депозиту, тим менша за ним відсоткова ставка. Приміром, існує досить багато програм, беручи участь у яких, вкладник може забрати вкладені кошти у будь-який час, щойно побажає. Однак відсоткова ставка за такими депозитами традиційно перебуває в найнижчому діапазоні ринкових пропозицій.

Кредобанк вирішив підійти до такої ситуації дещо з іншої сторони. Він пропонує своїм клієнтам гривневий вклад «Надійний прибуток on-line» - вклад у національній валюті строком на шість місяців. Кредобанк гарантує учасникам даної депозитної програми до 23% річних. При цьому клієнт у будь-який час може забрати свої кошти, не сплачуючи жодних штрафів. Більш того, вкладник ще й одержить зароблені відсотки. Все дуже просто. Якщо зважаючи на певні обставини учасник програми захоче забрати свої кошти раніше, ніж через місяць після того як їх вклав, то банк порахує всі дні, протягом яких гроші перебували на депозиті. Ці дні банк помножить на ставку вкладу «на вимогу» і виплатить клієнтові його вклад, а також усі зароблені за цей час відсотки. Дещо інші правила діють у разі, якщо людина вирішила зняти свої кошти після закінчення одного місяця. Вкладник одержує, крім самого вкладу, ще й усі відсотки за останній «закритий» місяць. Наприклад, якщо з моменту підписання договору минуло два місяці і три дні, то клієнт одержує вкладені гроші і відсотки за два місяці.

Також, як випливає з назви програми, даний вклад можна оформити через мережу Інтернет. Тобто в клієнта взагалі не виникає потреби йти до банку - усі операції можна здійснювати з допомогою підключеного до Інтернету комп'ютера, сидючи вдома на дивані. Після завершення терміну дії депозитного договору сума вкладу переводиться на рахунок клієнта в банку, але при бажанні клієнта її також можуть виплатити готівкою через касу Кредобанку.

Також варто зазначити, що мінімальна сума вкладу становить 500 грн. Що відноситься до максимальної суми вкладу, то тут обмежень не має.

Однак, дані вклади мають дещо ризиковий характер. Такі програми може собі дозволити банк, який впевнений у своїй фінансовій стабільності та успішності.

Тетяна Палешник

Майбутнє гривні...

Що буде з гривнею та чи варто про неї хвилюватися!?

Не встигли українці заспокоїтися після червеневого і тим більше вересневого стрибка долара, як Нацбанк попередив, що зниження курсу гривні неминуче. Тож сьогодні аналітики губляться в здогадках: коли і на скільки знизиться курс національної валюти? Тим часом, населення все більше підігрує валютний азіотаж.

Провідні аналітики стверджують, що курс гривні не перевищить 8,3 грн. за долар до початку 2013 року, тим більше така девальвація не викличе серйозних проблем у банківській системі України. Такі слова підтвердив і глава НБУ Сергій Арбузов, заявивши, що ситуація керована, а головним ризиком при цьому стане скорочення експорту та різке зростання імпорту. Проте раніше в НБУ відкидали будь-яку можливість девальвації гривні. За словами економістів незначне знецінення гривні на сьогодні не лише неминуче, а й необхідне для підтримки експортерів, в той же час самі експортери не переконані у таких твердженнях науковців.

Стрибок валютного курсу в середині червня на 10 коп. вже тоді заставив задуматися громадськість: чи варто зберігати свої заощадження в національній валюті? І це не дивно, адже створений азіотаж через купівлю долара дав змогу думати, що на гривню чекає значна девальвація. Схожа ситуація сталася у вересні, коли курс національної валюти на міжбанку впав до 8,30 грн. за долар. У підсумку, НБУ вирішив покарати тих учасників ринку, які 5 вересня виставляли максимальні котировки на продаж готівкового долара. У цей день курс в касах деяких банків сягав 8,29 - 8,30 грн. за долар. Як пише Forbes.ua, в п'ятірку цих банків увійшли: «Креді Агріколь» (Credit Agricole), Platinum Bank, банк «Національні інвестиції», банк «Преміум» і «Region банк». Після цього азіотаж поменшав, проте бажаючих підзаробити на валютному курсі все одно достатньо.

«Коливання курсу свідчать про те, що ресурсна база для підтримки національної валюти слабшає», – констатує аналітик Ерсте Банку Мар'ян Заблоцький. Такими словами він відзначив ще одну тенденцію, яка створює суттєві ризики для стабільності гривні: після того, як уряд пішов на масове підвищення зарплат і пенсій, різко збільшилися обсяги імпорту (з початку року імпорт зріс на \$ 2,5 млрд., у той час як експорт збільшився лише на \$ 1,5 млрд.). Простіше кажучи, з країни вивозиться валюта, а незначне поліпшення добробуту українців приносить ще більше ризиків для курсу гривні. Тож гривня буде стабільно слабкою до тих пір, поки в Україні не врегулюється питання про нелегальних потоків капіталу. У будь-якому випадку, упевнені експерти, після виборів уряд і НБУ перейдуть до політики плаваючого курсу.

Разом з тим, запевняють деякі експерти, якщо НБУ продовжить спроби будь-якими методами втримати курс гривні, то рано чи пізно на банківську систему України чекає серйозний девальваційний стрибок, в результаті якого постраждає економіка держави. В такому випадку, кращим виходом із ситуації буде незначна керована девальвація гривні на 5-10% - до 8,2 - 8,3 гривні за долар.

Підтримати курс гривні могли б гроші МВФ, але уряд вперто не виконує його вимог. Переговори про зниження вартості російського газу теж не дають ефекту – Україна змушена щорічно витрачати близько \$ 14 млрд. на закупівлю палива з Росії, а це - майже половина валютних резервів НБУ.

Проте влада запевняє, що не потрібно хвилюватися щодо падіння курсу гривні в найближчому майбутньому, адже для цього немає жодних підстав, тим паче коливання курсу в межах 1-2% вважається нормальним.

Марія Загірська

Думки експертів

Сергій Арбузов, Голова НБУ

«Національний банк не бачить підстав для девальвації чи ревальвації гривні. НБУ зберігає контроль над ситуацією у валютно-курсовій сфері. Підставою для істотної (більше 2-2,5% або 10-20 коп.) зміни курсового співвідношення може бути лише наявність відповідних довгострокових тенденцій у зведеному платіжному балансі, що враховує всі надходження і відтоки валюти».

Сергій Яременко, экс-заступник голови НБУ

«Підтримую позицію щодо стабільності курсу протягом першої половини 2013 року. Якщо не буде якихось серйозних подій на світових ринках, які нестимуть загрозу як для самих цих ринків, так і для національних валют, то я думаю, що на перше півріччя потрібно орієнтуватися на поточний курс. Це 8,0-8,1 гривні за долар. Ми можемо гарантувати, що в цьому півріччі буде в даному ж режимі зберігатися такий курс».

Олександр Охріменко, Президент Українського аналітичного центру

Олександр Охріменко вважає, що попит на валюту в 2012 році буде рости. Він зазначив, що курс долара в 2012 році буде стабільним. «При цьому стабільний курс долара замість того, щоб стимулювати обмін валюти на гривню, буде навпаки стимулювати обмін гривні на валюту. Причому зростання емісійної гривні буде хорошим стимулом для скупки валюти. А це теж добре».

Олена Білан, головний економіст інвестиційної компанії Dragon Capital

«Якщо Україна не домовиться з Росією про зниження ціни на газ і не домовиться з МВФ про відновлення кредитування, буде важко прожити 2013 р. без якихось фінансових потрясінь. Для того, щоб взагалі зрозуміти, куди рухається економіка, треба знати, яким буде рішення цих двох проблем. Якщо Україні не вдасться домовитися щодо цих двох питань, то девальвації не уникнути. Але ми не говоримо про сценарій 2008 року, ми говоримо про більш м'який сценарій, де буде зниження курсу десь на 15% - до 9,5 -10 гривень за долар».

Чи бути дешеві іпотеці в Україні?

Система іпотечного кредитування, будучи невід'ємним елементом сучасної економіки розвинутих країн, все активніше використовується в економічній та соціальній політиці України. У зв'язку з цим, вона має великий потенціал щодо забезпечення суттєвих якісних зрушень у вітчизняній економіці, оскільки вважається ефективною формою залучення довгострокових дешевих фінансових ресурсів для інвестування у розвиток реального сектору господарства.

Відтак, 16 жовтня 2012 року Студентським науковим гуртком кафедри банківської справи «Банківський аналітик» було проведено науковий семінар на тему: "Сучасний стан та перспективи розвитку іпотечного кредитування в Україні".

Гуртківцями було підготовлено три змістовні доповіді. Першою виступила студентка групи ФБС – 43 Оксана Васюта з доповіддю на тему «Теоретичні засади іпотечного кредитування та особливості його здійснення», в якій, досліджуючи дві основні моделі іпотеки - німецьку та американську, дійшла до висновку, що основним завданням розвитку сучасного іпотечного ринку залишається створення належної законодавчої бази, яка б відповідала міжнародним стандартам та враховувала позитивний досвід інших країн світу. Зважаючи на висвітлені думки студенткою, Я.І. Чайковський, к.е.н., доцент, відмітив, що й справді недоліком розвитку іпотечного кредитування в Україні є недосконалість законодавча база і тому необхідно кожного року вносити зміни до бюджету, а саме: виділяти певні суми грошових коштів на програми іпотеки. Зауважив, що слід видавати кредити такого типу платоспроможним клієнтам, тобто проводити більш детальний аналіз заявок.

Про розвиток банківського іпотечного кредитування в Україні розповів у своїй доповіді студент групи ФБСс–51 Володимир Антків, зазначивши про актуальність піднятого питання, оскільки в нашій державі очікується створення механізму надання квартир в оренду з правом подальшого викупу під 3% річних, однак цілковитої впевненості у її ефективності поки що немає. Голова СНГ «Банківський аналітик» Юлія Якименко зауважила, що це пов'язано з тим, що наша держава не зможе забезпечити виплату решту відсотків по всіх договорах. Також, зважаючи на цей факт, студентка навила статистику опитування населення щодо нової програми іпотечного кредитування в Україні і більшість вважає, що це є передвиборчим піаром або взагалі вперше почули про це. При цьому Ольга Міщанин, студентка групи ФБС – 34, відмітила, що розглянутий вид кредиту в Україні має не зовсім обґрунтовані умови, оскільки є вимога, що особа, яка бажає отримати іпотеку повинна мати щомісячний дохід у розмірі 10 тис. грн., а молода сім'я – 30 тис. грн. Це є фактично нереальним, зважаючи на показники середнього доходу пересічного громадянина України.

К.е.н., доцент З.К. Сороківська при цьому відзначила, що у вітчизняних банках важко взяти іпотеку з офіційним щомісячним доходом менше 10 тис. грн. Окрім цієї суми має бути враховано по 2 тис. грн. на кожную дитину. Відтак, ми маємо високі вимоги, яким не відповідає рівень заробітної плати і рівень ліквідності застави.

Тетяна Палешник, студентка групи ФБС – 34, виступила з доповіддю на тему «Іпотечне кредитування: світовий досвід Америки та Європи». Студентка, проаналізувавши іпотечні ринки США та ЄС, детально розглянувши основні етапи розгортання іпотечної кризи у США на основі статистичних даних по кон'юктурі ринку нерухомості, дійшла до висновку, що в нашій державі потрібно розробити іпотечну програму кредитування, враховуючи помилки та досвід більш розвинених країн, але не орієнтуючись на них. Відтак, куратор гуртка, викладач В.Я. Рудан зауважив, що в світі дещо нижчі і більш реальні ціни на нерухомість, внаслідок чого дешевші ставки на іпотеку, а в Україні - відсутнє співвідношення заробітної плати та вартості житла.

Підсумувала обговорення наукового семінару Голова студентського наукового гуртка «Банківський аналітик» Юлія Якименко, підкресливши актуальність тематики наукового заходу, оскільки від стану іпотечного кредитування істотно залежить економічна ситуація в країні.

Іванна Жигadlo

